

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

ЩОМІСЯЧНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ ПРОЕКТУ “ДІАЛОГ”

УВАГА! НАБУВАЮТЬ ЧИННОСТІ

1 березня

- Закон України від **23.02.2014 № 772-VII** «Про введення мораторію на ліквідацію та реорганізацію закладів охорони здоров'я»

2 березня

- Закон України від **27.02.2014 № 795-VII** «Про внесення змін до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» щодо приведення його у відповідність із Конституцією України»
- Закон України від 27.02.2014 № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України»
- Закон України від 27.02.2014 № 796-VII «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» щодо приведення його у відповідність із Конституцією України»
- Закон України від 23.02.2014 № 767-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо припинення норм законів, схвалених 16 січня 2014 року»
- Закон України від 23.02.2014 № 763-VII «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення їх у відповідність із Конституцією України»
- Закон України від 21.02.2014 № 742-VII «Про відновлення дії окремих положень Конституції України»

4 березня

- Указ Президента України від **02.03.2014 № 189/2014** «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 1 березня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України»
- Закон України від 28.02.2014 № 839-VII «Про реабілітацію осіб на виконання рішень Європейського суду з прав людини»
- Наказ Міністерства юстиції України від 08.02.2014 № 302/5 «Про затвердження Порядку прийняття та обліку в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події»
- Наказ Міністерства фінансів України від 27.01.2014 № 24 «Про затвердження Змін до Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету»
- Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 22.01.2014 № 9 «Про затвердження Порядку розгляду письмових звернень громадян у Національному агентстві України з питань державної служби»

18 березня

- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **10.12.2013 № 1458** «Про затвердження Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності ліфтів вимогам Технічного регламенту ліфтів»

- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **10.12.2013 № 1460** «Про затвердження Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності канатних доріг вимогам Технічного регламенту канатних доріг для перевезення пасажирів»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **10.12.2013 № 1462** «Про затвердження Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності засобів захисту вимогам Технічного регламенту засобів індивідуального захисту»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **10.12.2013 № 1457** «Про затвердження Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності обладнання вимогам Технічного регламенту безпеки обладнання, що працює під тиском»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **10.12.2013 № 1463** «Про затвердження Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **11.11.2013 № 1337** «Про встановлення національного стандарту, добровільне застосування якого може сприйматися як доказ відповідності продукції вимогам Технічного регламенту неавтоматичних зважувальних приладів»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **11.10.2013 № 1228** «Про затвердження Переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів на відповідність вимогам Технічного регламенту мийних засобів»
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від **11.10.2013 № 1227** «Про затвердження Переліку національних стандартів, які відповідають європейським гармонізованим стандартам та добровільне застосування яких може сприйматися як доказ відповідності приладу вимогам Технічного регламенту приладів, що працюють на газоподібному паливі»
- Постанова Кабінету Міністрів України від **28.08.2013 № 632** «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»

20 березня

- Постанова Кабінету Міністрів України від **03.07.2013 № 643** «Про затвердження Технічного регламенту з технічного обслуговування і ремонту колісних транспортних засобів»

29 березня

- Закон України від **10.10.2013 № 642-VII** «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання діяльності юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»

ЗАКОНОДАВСТВО

Закони

Верховна Рада України ухвалила, а в.о. Президента України підписав **Закон України від 23.02.2014 № 772-VII «Про введення мораторію на ліквідацію та реорганізацію**

закладів охорони здоров'я». Цей Закон встановлює мораторій на ліквідацію та реорганізацію закладів охорони здоров'я та скорочення працівників цих закладів. Завданням Закону є забезпечення дотримання конституційного права громадян на охорону здоров'я незалежно від місця їх проживання та запобігання масовій ліквідації та реорганізації закладів охорони здоров'я.

Нормативно-правові акти

Верховна Рада України призначила позачергові вибори міських голів на 25 травня 2014 року.

Зокрема, вибори пройдуть у таких містах: Чернівці, Херсон, Миколаїв, Одеса, Охтирка, Ніжин (Чернігівська обл.), Саки (Крим), Фастів (Київська обл.), Феодосія (Крим), Нетішин (Хмельницька обл.), Лисичанськ (Луганська обл.), Ровеньки (Луганська обл.), Канів (Черкаська обл.), Першотравневськ (Дніпропетровська обл.), Сніжне (Донецька обл.), Христинівськ (Черкаська обл.), Верхньодніпровськ (Дніпропетровська обл.), Білопілля (Сумська обл.), Барвінкове (Харківська обл.), Кам'янка (Черкаська обл.), Кременець (Тернопільська обл.), Зборів (Тернопільська область), Збараж (Тернопільська обл.), Перевальськ (Луганська обл.), Жмеринка (Винницька обл.).

Кабмін постановою від 05.02.2014 N 50 вніс **зміни до Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно**, якими, зокрема, передбачено, що виписка з Державного реєстру прав формується на підставі відомостей, що містяться в ньому, залежно від запитуваної інформації про об'єкт нерухомого майна чи суб'єкта. Виписка з Державного реєстру прав, що містить інформацію про отримання відомостей про право власності та суб'єкта цього права, про інші речові права та суб'єкта цих прав, про обтяження прав на нерухоме майно та суб'єкта цих прав, наявні у Державному реєстрі прав на дату та час її формування, - формується щодо суб'єкта за заявою власника (спадкоємця, правонаступника), особи, яка має речові права, відмінні від права власності, або уповноваженої ними особи.

Виписка з Державного реєстру прав, що містить інформацію про отримання відомостей про нерухоме майно, про право власності та суб'єкта цього права, про інші речові права та суб'єкта цих прав, про обтяження прав на нерухоме майно та суб'єкта цих прав, наявні у Державному реєстрі прав на дату та час її формування, - формується щодо об'єкта нерухомого майна за заявою власника (спадкоємця, правонаступника) або уповноваженої ним особи.

Кабмін постановою від 29.01.2014 N 36 вніс **зміни до Порядку проведення індексації грошових доходів населення**, згідно з якими, зокрема, до об'єктів індексації, визначених у п. 2 Порядку, не відносяться виплати, які обчислюються із середньої заробітної плати.

Також передбачено, що у разі коли особа працює неповний робочий час, сума індексації визначається із розрахунку повного робочого часу, а виплачується пропорційно відпрацьованому часу.

Крім цього, визначено, що місяць, в якому відбувається підвищення грошових доходів працівників у зв'язку із розширенням зони обслуговування, збільшенням обсягу робіт, суміщенням професій (посад), виконанням обов'язків тимчасово відсутнього працівника, оплатою за роботу за сумісництвом на одному підприємстві, в установі, органі-

зації, а також за рахунок збільшення розміру премії, не вважається базовим під час обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації (у разі, коли не відбувається підвищення тарифної ставки (окладу)).

Кабмін постановою від 18.12.2013 N 982 затвердив **Порядок видачі дозволу на переведення земельних лісових ділянок до нелісових земель у цілях, пов'язаних із веденням лісового господарства, без їх вилучення у постійного лісокористувача або відмови в його видачі, переоформлення, видачі дубліката зазначеного дозволу.**

Цей Порядок визначає процедуру видачі органом виконавчої влади з питань лісового господарства АРК, територіальними органами Держлісагентства за погодженням з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища АРК, обласними, Київською, Севастопольською міськими держадміністраціями дозволу на переведення земельних лісових ділянок до нелісових земель у цілях, пов'язаних із веденням лісового господарства, без їх вилучення у постійного лісокористувача або відмови в його видачі, переоформлення, видачі дубліката зазначеного дозволу.

Так, постійні лісокористувачі, що виявили намір перевести земельні лісові ділянки до нелісових земель у цілях, пов'язаних із веденням лісового господарства, без їх вилучення у постійного лісокористувача, звертаються із заявою до органу виконавчої влади з питань лісового господарства АРК, відповідних територіальних органів Держлісагентства за місцем розташування земельних лісових ділянок, до якої додаються такі документи:

обґрунтування необхідності переведення земельної лісової ділянки до нелісових земель у цілях, пов'язаних із веденням лісового господарства, та її розміру;
графічні матеріали, в яких зазначено місце розташування та розмір земельної лісової ділянки. Видача, відмова у видачі, переоформлення дозволу, видача його дубліката здійснюються відповідно до вимог Закону “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”.

З метою посилення контролю за державними реєстраторами юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і недопущення їх участі в рейдерських схемах захоплення підприємств або в корпоративних конфліктах між засновниками (учасниками) юридичних осіб **Мін'юст** наказом від 12.02.2014 N 326/5 **виклав у новій редакції Положення про здійснення державного нагляду за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.**

Зокрема, передбачено, що державний нагляд за дотриманням державними реєстраторами законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців здійснюється Укрдержреєстром шляхом проведення перевірок, у тому числі:

перевірок розгляду документів, що надійшли до державних реєстраторів, щодо проведення державної реєстрації юридичних осіб, розмір статутного (складеного) капіталу яких або їх засновників (учасників) становить понад 10 млн грн, крім дій, що проводяться у випадках, встановлених ч. 11 - 14 ст. 19 Закону “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців”, на наявність підстав для залишення документів без розгляду та відмови у проведенні державної реєстрації юридичних осіб;

перевірок розгляду судових рішень, якими визнано неправомірним/незаконним вчинення державним реєстратором дій, та судових рішень про визнання повністю або ча-

стково недійсними рішень загальних зборів засновників (учасників) юридичної особи, що набрали законної сили, на предмет змін у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців шляхом внесення відповідних записів.

Державний нагляд за дотриманням державними реєстраторами законодавства у сфері державної реєстрації шляхом проведення перевірок здійснюється також реєстраційними службами головних управлінь юстиції Мін'юсту в АРК та областях.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 12 лютого 2014 р. за N 277/25054 та набирає чинності з 18 лютого 2014 року у зв'язку з його опублікуванням в Офіційному віснику України від 18.02.2014 N 13.

Мінрегіон наказом від 11.01.2014 N 2 затвердив **Перелік внутрішніх опоряджувальних робіт, без виконання яких можливе прийняття в експлуатацію житлових будинків.**

Зазначаємо, що відповідно до п. 8 Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів житлові будинки, побудовані за кошти юридичних і фізичних осіб, можуть прийматися в експлуатацію без виконання внутрішніх опоряджувальних робіт у квартирах та вбудовано-прибудованих приміщеннях, які не впливають на експлуатацію будинків, якщо це обумовлено договором про будівництво, за умови відповідності їх санітарним, протипожежним і технічним вимогам.

Житлові будинки, в яких є побудовані за кошти державного та місцевих бюджетів квартири, що призначені, зокрема, для соціально незахищених верств населення (інвалідів, учасників Великої Вітчизняної війни, багатодітних сімей, громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, тощо), приймаються в експлуатацію за умови виконання у повному обсязі внутрішніх опоряджувальних робіт в таких квартирах.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 25 січня 2014 р. за N160/24937 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З метою забезпечення надання користувачам послуг поштового зв'язку, що відповідають встановленим нормативам якості, **Мінінфраструктури** наказом від 28.11.2013 N959 затвердило **Нормативи розвитку та розміщення у містах і сільській місцевості мережі об'єктів поштового зв'язку та поштових скриньок національного оператора поштового зв'язку**, дія яких поширюється на національного оператора поштового зв'язку, який згідно зі ст. 15 Закону "Про поштовий зв'язок" забезпечує надання на всій території України універсальних послуг поштового зв'язку.

Зокрема, передбачено, що нормативна (розрахункова) мережа об'єктів поштового зв'язку в місті визначається шляхом поділу показників чисельності населення міста на установлений норматив чисельності населення, що обслуговується одним відділенням поштового зв'язку, залежно від групи поселення згідно з додатком 1 до Нормативів.

Для визначення нормативної (розрахункової) мережі об'єктів поштового зв'язку в селищі міського типу використовується норматив чисельності населення, що обслуговується одним відділенням поштового зв'язку, установлений для малих груп поселень (додаток 1).

У містах (селищах міського типу) з чисельністю населення, меншою за мінімальний норматив чисельності населення, що обслуговується одним відділенням поштового зв'язку, відкривається не менше одного відділення поштового зв'язку.

Відділення поштового зв'язку розміщуються на всій території міста в найбільш до-

ступних і багатолюдних місцях.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 січня 2014 р. за N 174/24951 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З метою забезпечення надання користувачам послуг поштового зв'язку, що відповідають встановленим нормативам якості, **Мінінфраструктури** наказом від 28.11.2013 N958 **затвердило Нормативи і нормативні строки пересилання поштових відправлень, які поширюються на послуги, що належать до універсальних послуг поштового зв'язку.**

Так, встановлено такі нормативні строки пересилання простої письмової кореспонденції операторами поштового зв'язку (без урахування вихідних днів об'єктів поштового зв'язку):

місцевої - Д+2, пріоритетної - Д+1;

у межах області та між обласними центрами України (у тому числі для міст Києва, Сімферополя, Севастополя) - Д+3, пріоритетної - Д+1;

між районними центрами різних областей України (у тому числі для міст обласного підпорядкування) - Д+4, пріоритетної - Д+2;

між іншими населеними пунктами різних областей України - Д+5, пріоритетної - Д+4.

* Д - день подання поштового відправлення до пересилання в об'єкті поштового зв'язку або опускання простого листа чи поштової картки до поштової скриньки до початку останнього виймання.

** 1, 2, 3, 4, 5 - кількість днів, протягом яких пересилається поштове відправлення.

При пересиланні рекомендованої письмової кореспонденції вищезазначені нормативні строки пересилання збільшуються на 1 день.

При пересиланні посилок без оголошеної цінності масою до 10 кг нормативні строки пересилання збільшуються на 2 дні.

Пересилання міжнародних поштових відправлень (листів, карток, бандеролей, секограм) на території України здійснюється у нормативні строки, установлені для внутрішніх поштових відправлень.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 січня 2014 р. за N 173/24950 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міндоходів наказом від 05.12.2013 N 767 **затвердило форму Розрахунку суми збору за першу реєстрацію транспортних засобів.**

Розрахунок подається юридичними особами в десятиденний строк після першої реєстрації в Україні транспортних засобів.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 23 січня 2014 р. за N 139/24916 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міндоходів наказом від 05.12.2013 N 768 **затвердило:**

Відомості про реєстрацію та/або зняття з реєстрації колісних транспортних засобів та осіб, на яких вони зареєстровані (форма К);

Відомості про включення та/або виключення до (з) Державного суднового реєстру України або Суднової книги України суден та осіб, на яких вони зареєстровані (форма В);

Відомості про включення та/або виключення до (з) Державного реєстру цивільних по-

вітряних суден України повітряних суден та осіб, на яких вони зареєстровані (форма П).

Затверджені форми надаються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують здійснення обліку та реєстрації транспортних засобів, щомісяця до 10 числа місяця, що настає за звітним, до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 23 січня 2014 р. за N 140/24917 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міндоходів наказом від 30.12.2013 N 865 затвердило форму Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності).

Зазначена декларація подається відповідно до розд. XIII Податкового кодексу.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 22 січня 2014 р. за N 130/24907 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З метою забезпечення стабільності грошової одиниці України, захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банків, виходячи із пріоритетності підтримки цінової стабільності в державі, сприяння стабільності банківської системи України, забезпечення розрахунків, у тому числі в зовнішньоекономічній діяльності та пов'язаних з нею операцій, **Нацбанк** постановою від 06.02.2014 N 49 **запровадив деякі заходи щодо діяльності банків, перелік яких наведено у додатку 1 до постанови, зокрема:**

1) зобов'язав банки виконувати доручення клієнтів - юросіб та/або ФОП, яке міститься в документі на переказ у будь-якій валюті (крім платежів до бюджету, соціальних фондів), у тому числі на отримання готівки (крім виплат заробітної плати, пенсій, стипендій, соціальних виплат, відраджень), у межах залишку коштів на поточних рахунках клієнтів на початок операційного дня (без урахування сум, що надійдуть на поточний рахунок клієнта протягом операційного дня);

2) тимчасово заборонив купівлю інвалюти за гривні на міжбанківському валютному ринку України для:

дострокового погашення резидентами кредитів, позик (фінансової допомоги) в інвалюти за договорами з нерезидентами, у тому числі в разі укладання додаткових угод до кредитних договорів;

покриття частини страхових резервів страховиками;

здійснення резидентами інвестицій за кордон;

3) тимчасово дозволив банкам купувати інвалюту на міжбанківському валютному ринку України за дорученням фізосіб - резидентів і нерезидентів з метою переказу за межі України за поточними валютними неторговельними операціями в сумі, що не перевищує в еквіваленті 50 тис. грн. на місяць на одну фізособу;

4) зобов'язав уповноважені банки для здійснення купівлі інвалюти за дорученням юросіб та ФОП попередньо зараховувати кошти в гривнях на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2900 "Кредиторська заборгованість за операціями з купівлі-продажу іноземної валюти, банківських та дорогоцінних металів для клієнтів банку". Із цього рахунку кошти можуть бути перераховані для купівлі інвалюти не раніше 6-го операційного дня після дня зарахування гривень на цей рахунок.

Крім цього, Нацбанк тимчасово встановив 0 ставку резервування коштів за договорами про залучення банками коштів в інвалюти від нерезидентів на строк, що дорівнює

або менше ніж 183 календарних дні.

Постанова набрала чинності з 7 лютого 2014 року та діятиме до прийняття Нацбанком окремого рішення.

НКРЗІ рішенням від 10.12.2013 N 803 затвердила **Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій (діяльність з надання послуг доступу до Інтернет)**, які поширюються на суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій з надання послуг доступу до Інтернету і в установленому порядку включені до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій.

Ці Правила містять перелік організаційних, кваліфікаційних, технологічних вимог, обов'язкових для виконання при здійсненні діяльності у сфері телекомунікацій з надання послуг доступу до Інтернету.

Зокрема, передбачено, що суб'єкт господарювання має право здійснювати зазначену діяльність за умови включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій відповідно до ст. 42 Закону "Про телекомунікації" та Порядку ведення реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, самостійно обравши при реєстрації статус оператора або провайдера.

У разі якщо діяльність передбачає використання радіочастотного ресурсу України, право на здійснення такої діяльності суб'єкт господарювання набуває за умови отримання відповідної ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України відповідно до вимог Закону "Про радіочастотний ресурс України".

Також визначено, що склад персоналу, який безпосередньо виконує функції щодо надання послуг доступу до Інтернету і здійснює технічне обслуговування та експлуатацію мереж, повинен мати базову вищу освіту в галузі радіотехніки, радіоелектронних апаратів та зв'язку і досвід роботи у сфері телекомунікацій не менше одного року.

Персонал операторів, провайдерів телекомунікацій повинен дотримуватись вимог ч. 2 та 3 ст. 41 Закону "Про телекомунікації".

Рішення зареєстровано в Міністерстві юстиції 03 лютого 2014 р. за N 207/24984 та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З метою виконання вимог ст. 6, 44 та 46 Закону "Про безпечність та якість харчових продуктів" **Держсанепідслужба** постановою від 30.12.2013 N 28 затвердила:

Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють високий та низький ризик для здоров'я людей;

Критерії для складання програми вибіркового санітарного контролю харчових продуктів;

Спеціально визначений відсоток вантажів, що представляють ризик для здоров'я людей і які підлягають обов'язковому розширеному санітарному контролю згідно з програмою вибіркового санітарного контролю за харчовими продуктами, підконтрольними державній санітарно-епідеміологічній службі, що імпортуються;

Програму стандартного та вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів, підконтрольних державній санітарно-епідеміологічній службі, які зазвичай представляють високий та низький ризик для здоров'я людей.

Постанова набрала чинності з 1 січня 2014 року.

Роз'яснення центральних органів виконавчої влади

Розглядаючи деякі проблемні питання, що виникають при спадкуванні земельних ділянок, відомості про які не внесено до Державного реєстру земель, **Держземагентство** листом від 12.12.2013 N 5-28-0.17-20721/2-13 **нагадало, що земельні ділянки, право власності (користування) на які виникло до 2004 року, вважаються сформованими незалежно від присвоєння їм кадастрового номера.**

У разі якщо відомості про зазначені земельні ділянки не внесені до Державного реєстру земель, їх державна реєстрація здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) за заявою їх власників (користувачів земельної ділянки державної чи комунальної власності). Після розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) замовником послуги з державної реєстрації земельної ділянки може бути особа, яка визначена у запиті нотаріуса як спадкоємець.

Міндоходів у листі **“Про справляння у 2014 році плати за користування надрами для видобування корисних копалин”** від 24.01.2014 N 1726/7/99-99-15-04-01-17 **роз'яснило ряд питань щодо особливостей адміністрування у 2014 році:**

екологічного податку (лист від 28.01.2014 р. N 2028/7/99-99-15-04-01-17);

збору за спеціальне використання води (лист від 29.01.2014 р. N 2129/7/99-99-15-04-01-17);

збору за спеціальне використання лісових ресурсів (лист від 16.01.2014 р. N 842/7/99-99-15-04-01-17);

збору за користування радіочастотним ресурсом України (лист від 24.01.2014 р. N 1700/7/99-99-15-04-01-17);

збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності (лист від 20.01.2014 р. N 1113/7/99-99-15-04-01-17);

збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками (лист від 20.01.2014 р. N 1112/7/99-99-15-04-01-17).

Крім цього, Міндоходів повідомило про порядок справляння у 2014 плати за користування надрами для видобування корисних копалин (лист від 24.01.2014 р. N 1726/7/99-99-15-04-01-17) та порядок зарахування до бюджету у 2014 році екологічного податку та збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію (лист від 03.02.2014 р. N 2606/7/99-99-15-04-01-17).

Мінрегіон листом **“Про експертизу проектів будівництва”** від 15.01.2014 N7/15-449 **роз'яснив**, що вимога щодо отримання окремого висновку державної екологічної експертизи по проектах будівництва при видачі дозволу на виконання будівельних робіт не відповідає нормам Закону **“Про регулювання містобудівної діяльності”** та Порядку виконання будівельних робіт.

Відповідне роз'яснення надано у зв'язку з численними зверненнями учасників будівництва щодо правомірності вимог видачі дозвільних документів на виконання будівельних робіт за наявності окремого висновку державної екологічної експертизи по проектах будівництва об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.

Нагадуючи про набрання чинності постановою Кабміну від 17.10.2013 N 868 **“Про**

затвердження Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень і Порядку надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно” Мін’юст листом від 12.02.2014 N13.1-32/46 **ззначив**, що у разі наявності розбіжностей у нормативно-правових актах, якими врегульовано порядок державної реєстрації прав на нерухоме майно при вчиненні нотаріальних дій, нотаріуси мають застосовувати положення нормативного акту, що має вищу юридичну силу.

Крім цього, Мін’юст нагадав, що вимогами ч. 5 ст. 3 Закону “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” встановлено, що державна реєстрація прав власності, реєстрація яких проведена відповідно до законодавства, що діяло на момент їх виникнення, під час вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об’єктом незавершеного будівництвапроводиться нотаріусом, яким вчиняється така дія.

Державна реєстрація прав у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об’єктом незавершеного будівництвапроводиться нотаріусом, яким вчинено таку дію.

Розглядаючи **питання щодо продовження строку чинності ДК 009:2005 “Класифікація видів економічної діяльності”** Мінекономрозвитку від 12.02.2014 N3411-16/4871-14 **нагадало**, що з метою актуалізації положень Податкового кодексу в частині посилань на ДК 009:2010 було розроблено проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо зміни кодифікації видів економічної діяльності”, який було внесено Урядом на розгляд Верховної Ради.

У вересні 2013 року законопроект доопрацьований народними депутатами України до другого читання, під час голосування не набрав необхідної кількості голосів.

Ураховуючи, що законопроект не прийнято, а починаючи з 01.01.2014 р. напрями діяльності суб’єктів господарювання повинні відповідати ДК 009:2010, такі суб’єкти не зможуть користуватися пільговими умовами оподаткування, що передбачені положеннями Податкового кодексу.

Розглядаючи **питання щодо строків видачі дозволу на спеціальне водокористування Держпідприємство** в листі від 17.02.2014 N1457 **ззначило**, що під час видачі дозволу на спеціальне водокористування необхідно застосовувати вимоги Закону “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, а саме:

10 днів у разі видачі дозволу на спеціальне водокористування Радою міністрів АРК, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади АРК з питань охорони навколишнього природного середовища;

30 днів у разі видачі дозволу на спеціальне водокористування обласними, Київською та Севастопольською міськими радами.

У разі якщо у встановлений законом строк суб’єкту господарювання не видано або не направлено документ дозвільного характеру або рішення про відмову у його видачі, то через 10 робочих днів з дня закінчення встановленого строку для видачі або відмови у видачі документа дозвільного характеру суб’єкт господарювання має право провадити певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.

Розглядаючи **порядок оформлення права користування (оренди) земельною ді-**

лянкою сільськогосподарського призначення Держземагентство листом від 21.01.2014 N28-28-0.17-575/2-14повідомило, що у разі відсутності рішення органу виконавчої влади чи місцевого самоврядування про припинення права колективної власності на земельні ділянки (несільськогосподарські угіддя) реформованих колективних сільськогосподарських підприємств, при розпорядженні земельними ділянками сільськогосподарського призначення під господарськими будівлями та дворами, необхідно керуватися ст. 30 Земельного кодексу.

Розглядаючи питання щодо переоформлення права постійного користування землею Держземагентство в листі від 14.01.2014 N 28-28-0.17-250/2-14 зазначило, що земельні ділянки, які перебувають у власності чи користуванні громадян або юридичних осіб, передаються у власність чи користування за рішенням органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування лише після припинення права власності чи користування ними в порядку, визначеному законом.

Рішення органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування приймаються на підставі проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок у разі надання земельної ділянки із зміною цільового призначення та формування нової земельної ділянки (крім поділу та об'єднання).

Надання у користування земельної ділянки, зареєстрованої в Державному земельному кадастрі відповідно до Закону "Про Державний земельний кадастр", право власності на яку зареєстровано у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, без зміни її меж та цільового призначення здійснюється без складення документації із землеустрою.

Надання у користування земельної ділянки в інших випадках здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Після реорганізації юридичній особі необхідно звернутись до органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування для надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування.

*Документ затверджено
на засіданні Комітету 26 лютого 2014 р.*

РОЗ'ЯСНЕННЯ
Комітету Верховної Ради України
з питань державного будівництва та місцевого самоврядування
щодо деяких аспектів проведення голосування на засіданнях
місцевих рад.

*(відповідно до частини першої статті 13 та частини третьої статті 21
Закону України «Про комітети Верховної Ради України»)*

У Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування розглянуто звернення Рівненської міської ради щодо надання роз'яснення стосовно відповідності положень Регламенту Рівненської міської ради шостого скликання в частині встановлення режимів голосування із застосуванням електронної системи підрахунку голосів частині третій статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

З метою належного та всебічного розгляду вищевказаного питання, забезпечення його наукового обґрунтування зазначене звернення було скеровано до Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України та до Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України».

Позиція Комітету ґрунтується на положеннях Конституції України, Європейській хартії місцевого самоврядування (від 15 жовтня 1985 року, ратифікована Законом України від 15 липня 1997 року №452), законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21 травня 1997 року №280) (далі – Закон).

В частині надання роз'яснення частини третьої статті 59 Закону, відповідно до якої рішення ради приймається відкритим (у тому числі поіменним) або таємним голосуванням, порушувались наступні питання.

1. Чи можливе проведення відкритого не поіменного голосування із застосуванням електронної системи голосування?

2. Чи відповідають положення Регламенту Рівненської міської ради шостого скликання, які не ототожнюють відкрите та поіменне голосування, а виділяють поіменне голосування як один із способів відкритого голосування Закону?

На думку фахівців Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування формулювання, використане у Законі як «відкрите (в тому числі поіменне) голосування», показує ускладнений характер здійснення відкритого способу голосування. Такий спосіб голосування передбачає обнародування результатів проведеного голосування, в якому буде видно позицію суб'єктів, що здійснюють голосування.

Використане у законодавстві формулювання «в тому числі поіменним», свідчить, що різновидом відкритого голосування також є поіменне голосування. При цьому зазвичай проводиться саме «не поіменне» голосування, тому в Законі акцент зроблено саме на тому виді відкритого голосування, який вимагає прийняття окремого рішення щодо його проведення – поіменному.

У зв'язку з цим, при відкритому не поіменному голосуванні оголошується лише загальний результат та надається інформація щодо результатів голосування по фракціям (групах), що сформовані у раді. При цьому, таке голосування може проводитись за допомогою електронної системи голосування. Таємне ж голосування можливо реалізувати лише шляхом подання бюлетенів депутатами, і воно проводиться лише у визначених законодавством випадках або у разі прийняття щодо проведення такого голосування радою окремого процедурного рішення. Відповідно прийняття процедурного рішення вимагає і проведення поіменного голосування.

Виходячи з положень статті 59 Закону, можна припустити, що відкрите голосування має свої різновиди, серед яких поіменне голосування є одним з видів відкритого голосування, шляхом якого можуть прийматися рішення, про що, відповідно, є пряма вказівка у Законі. Проте, незважаючи на те, що інші різновиди відкритого голосування у Законі прямо не визначені, так само, як і немає заборони використовувати інші режими голосування, можна припустити що використання їх місцевими радами при прийнятті ними рішень не суперечить чинному законодавству. Саме це стосується такого режиму голосування, як «відкрите не поіменне» із застосуванням електронної системи голосування.

Регламент приймається радою відповідно до чинного законодавства та має відповідати його положенням. У той же час, в регламенті можуть деталізуватися відповідні про-

цедури. Тому в Регламенті Рівненської міської ради фактично здійснено деталізацію видів та способів голосування, які можуть застосовуватися під час прийняття рішень радою.

Таким чином, можна зробити висновок, що норми Регламенту Рівненської міської ради, що стосуються встановлення режимів, видів та способів голосування із застосуванням електронної системи підрахунку голосів не суперечать статті 59 Закону, а прийняті у розвиток її положень.

Разом з тим, фахівці Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» вважають, що редакція частини третьої статті 59 Закону передбачає застосування відкритої не поіменної, поряд з поіменною, форми голосування достатньо виразно. Що ж стосується електронної системи підрахунку голосів у цьому та інших випадках, то вона є лише різновидом технічного забезпечення такого голосування.

Розглядаючи порушені питання Комітет виходив з такого.

Стаття 8 Конституції України визначає, що в Україні визнається і гарантується місце самоврядування.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виходячи з положень статті 146 Конституції України питання, які не врегульовані Основним Законом України, зокрема, питання організації місцевого самоврядування, формування, діяльності та відповідальності органів місцевого самоврядування визначаються законом.

Відповідно до частини другої статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування місцеві власті в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу.

Вищенаведені нормативні положення у взаємозв'язку з конкретними нормами Закону, які регулюють питання організації та порядку діяльності місцевих рад, дозволяють дійти наступних висновків.

Закон містить лише найбільш загальні положення щодо видів голосування та його проведення при прийнятті рішень на засіданнях місцевих рад, не розкриваючи змісту термінів та деталей відповідних процедур. Однак, на наше переконання, у цьому немає потреби, оскільки вищезгадані терміни і процедури належать до категорії загально-визнаних і усталених у практиці роботи місцевих рад.

Так, виходячи з аналізу положень статті 59 Закону, можна зробити висновок, що відкрите голосування має свої різновиди, серед яких поіменне голосування є одним з видів відкритого голосування, шляхом якого можуть прийматися рішення, про що, відповідно, є пряма вказівка у Законі. Проте, незважаючи на те, що інші різновиди відкритого голосування у Законі прямо не визначені, так само, як і немає заборони використовувати інші режими голосування, можна цілком обґрунтовано стверджувати, що використання їх місцевими радами при прийнятті ними рішень не суперечить чинному законодавству. Саме це стосується такого режиму голосування, як «відкрите не поіменне» із застосуванням електронної системи голосування.

Аналогічні міркування, як видається, покладені в основу Регламенту Рівненської міської ради.

Відповідно до частини чотирнадцятої статті 46 Закону регламентом ради визначаються порядок проведення першої сесії ради, порядок обрання голови та заступника (заступників) голови районної у місті, районної, обласної ради, секретаря сільської, селищної, міської ради, скликання чергової та позачергової сесії ради, призначення пленарних засідань ради, підготовки і розгляду питань на пленарних засіданнях, прийняття рішень ради про затвердження порядку денного сесії та з інших процедурних питань, а також порядок роботи сесії.

Тобто, норми регламенту місцевої ради покликані врегулювати широкий спектр питань внутрішньої організації діяльності ради, в чому вбачається реалізація загально-визнаного демократичного принципу організаційно-правової самостійності місцевого самоврядування.

Таким чином, більш детальне визначення в регламенті сільської, селищної, міської ради порядку, виду та способу голосування депутатів, видається цілком можливим і обґрунтованим.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

27 лютого 2014 року у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про Концепцію реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» (р. № 4313).

Проект Концепції відповідає тому, що готувався в 2012 році робочою групою під егідою Програми Ради Європи «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні» за активної участі експертів АМУ. В березні 2013 року проект Концепції підтримало своїм рішенням правління АМУ. Після кількомісячного громадського обговорення Кабінет Міністрів України в жовтні минулого року вніс зазначений проект Концепції на затвердження Указом Президента України, однак такого затвердження не відбулося.

На думку фахівців АМУ, затвердження Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні забезпечило б непогану основу для розгортання такої реформи – передусім для завершення розробки необхідного законодавчого забезпечення.

26 лютого 2014 року у парламенті зареєстровано проект Закону про внесення змін до Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ» (р. №4289).

Законопроект являє собою нову цілісну редакцію закону і в основних рисах відповідає законопроекту, розробленому в 2009 році Мінрегіонбудом, прийнятому Верховною Радою попереднього складу в першому читанні та підготовленому до другого. В липні 2010 році зазначений законопроект був знятий Верховною Радою з розгляду, а натомість було прийнято версію закону, яка обмежила повноваження Київського міського голови та призвела до руйнації системи місцевого самоврядування столиці - ліквідації районних у місті Києві рад.

Законопроект № 4289 передбачає повернення вагомих повноважень Київському міському голові, наділення Київської міської ради власними виконавчими органами, відновлення районних у місті Києві рад з їхніми власними виконавчими органами, а також чіткий розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування міського та районного рівня.

Обрання Київського міського голови пропонується проводити за системою абсолютної більшості голосів. КМДА та її голові передбачається власний властивий обсяг повноважень поза сферою місцевого самоврядування столиці.

У Верховній Раді зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо введення в експлуатацію об'єктів нерухомого майна, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт» від 11.02.2014 N 4126, яким пропонується продовжити до 31 грудня 2015 року спрощений механізм прийняття в експлуатацію збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт:

індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них, збудованих у період з 5 серпня 1992 року до 12 березня 2011 року;
громадських будинків I і II категорій складності, будівель і споруд сільськогосподарського призначення I і II категорій складності, збудованих до 12 березня 2011 року.

При підготовці використано матеріали офіційних сайтів Верховної Ради України, урядового порталу, центральних органів виконавчої влади, комп'ютерних систем інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН.